

UNIVERSITAT D'ALICANT

CONSELL SOCIAL

PLA DIRECTOR

(2013-2017)

GABINETE TÈCNIC

INDICE

1. INTRODUCCIÓ.....	2
2. JUSTIFICACIÓ.....	4
3. PERCEPCIÓ INTERNA.....	5
4. ENTORN EXTERN.....	6
5. ANÀLISI DAFO.....	10
6. VISIÓ Y OBJETIUS.....	12
7. EIXOS Y LÍNIES D' ACTUACIÓ.....	13
8. DELEGACIÓ DE COMPETÈNCIES Y FUNCIONAMENT DE LES COMISSIONS.....	18

1. INTRODUCCIÓ

Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats estableix en l'apartat 1 i el primer paràgraf de l'apartat 2 de l'article 14:

1. El Consell Social és l'òrgan de participació de la societat en la universitat, i ha d'exercir com a element d'interrelació entre la societat i la universitat.

2. Correspon al Consell social la supervisió de les activitats de caràcter econòmic de la universitat i del rendiment dels seus serveis i promoure la col·laboració de la societat en el finançament de la universitat.

En el mateix sentit, l'article 2 de la Llei 2/2003, de 28 de gener, de la Generalitat, de Consells Socials de les Universitats Públiques Valencianes, determina com a finalitats del Consell Social:

1. Fomentar i recolzar la col·laboració entre la societat i la universitat, i especialment promoure les relacions entre la universitat i el seu entorn cultural, professional, econòmic i social, al servei de la qualitat de l'activitat universitària.

2. Promoure l'adequació de l'oferta d'ensenyaments universitaris i de les activitats culturals, científiques i de recerca a les necessitats de la societat.

3. Promoure la col·laboració de la societat en el finançament de la universitat, canalitzant i adoptant, en el marc de la legislació

vigent, les iniciatives de suport econòmic i mecenatge a la universitat per part de persones físiques i entitats de caràcter públic i privat.

Per tant, el Consell Social té encomanada la missió d'actuar com a impulsor de la participació de la societat en la Universitat, exercint com a element d'interrelació entre ambdues, operant d'interlocutors i traslladant, entre un i un altre àmbit, les seues respectives expectatives, necessitats i demandes.

L'adequat enfocament de les accions necessàries per a impulsar la missió encomanada, requereix de la voluntat de tots els seus membres per a dirigir les seues contribucions cap a les necessitats i prioritats plantejades per la societat que li envolta. De tal manera, que per a aconseguir una articulació real amb la Universitat al mateix temps que es desenvolupen, de manera efectiva, les funcions que té confiades, és convenient elaborar un pla d'acció on els seus òrgans, els recursos jurídics, materials i humans, l'assignació de responsabilitats, i en definitiva l'exercici de les seues múltiples competències, queden adequadament vertebrades i cohesionades dins del marc de la fructífera vinculació entre autonomia universitària i rendició de comptes a la societat que la impulsa i la finança.

Aquest document constitueix un espai per a debatre sobre la manera més adequada d'aconseguir els objectius que es determinen per al millor acompliment de la funció que el Consell està anomenat a desenvolupar. Aquest debat ha de realitzar-se des de l'enteniment i treball conjunt per a elevar el benestar de la Universitat. És una iniciativa de caràcter positiu que vol afavorir i facilitar la gestió de la Universitat. Es planteja des d'un clima de mútua confiança entre el Consell i l'equip de govern de la Universitat, amb vocació de suport i ajuda al Rector i tot açò, en un ambient de mútua lleialtat que respecta l'autonomia universitària.

Es tracta doncs, de posar en valor la pròpia estructura del Consell i les altes capacitats dels prestigiosos membres que ho integren.

2. JUSTIFICACIÓ

Hem de ser conscients que el Consell Social es configura com un òrgan bàsic en el funcionament de la Universitat a la qual pertany, en constituir la principal llera a través del com la societat participa en la presa de decisions i en la supervisió del compliment dels objectius i finalitats que la legislació li atribueix. A més, el Consell Social reuneix un conjunt de funcions decisòries de gran importància, en virtut de les quals ha de pronunciar-se, amb plens efectes jurídics, respecte als principals temes economicofinancers i de caràcter acadèmic que afecten al funcionament de la Universitat i que contribueix a la generació d'una Universitat oberta i compromesa amb el seu entorn i els reptes de futur.

Es fa necessari abordar un exercici de reflexió sobre les comeses que exerceix el Consell Social i sobre els reptes i prioritats plantejables a curt i mig termini, al mateix temps que s'ordenen les nostres actuacions entorn de les conclusions i necessitats que puguem assenyalar en el procés d'elaboració d'aquest document.

D'altra banda, els debats haguts a nivell nacional sobre finançament, govern i rendició de comptes en el Sistema Universitari Español (SUE) i la conveniència de recolzar l'agenda de modernització de la nostra Universitat sota els criteris contemplats en el document de "Estratègia Universitat 2015", són esdeveniments pels quals es planteja aquest exercici de reflexió en el moment actual.

Al mateix temps i en aquests moments, s'està produint la renovació parcial del Consell, tant dels vocals designats en representació dels interessos socials com dels vocals representants del Consell de Govern, per la qual cosa l'elaboració d'aquest pla dóna motiu a la realització d'un primer exercici de reflexió conjunta amb els nous membres, fent balanç del realitzat en els anys precedents.

3. PERCEPCION INTERNA

Àdhuc sent cert que sempre s'ha cercat el màxim consens amb les autoritats acadèmiques, és igualment vàlida l'afirmació que, en gran part, no s'han aconseguit actuacions conjuntes.

La principal crítica per part de la “acadèmia” és que el Consell posa més èmfasi a desenvolupar les accions de control i d'avaluació de les activitats que en les de suport a les iniciatives universitàries i, en particular, a les de col·laborar en el seu finançament o facilitar contactes entre la Universitat i la Societat.

La Universitat tendeix a considerar al Consell com una entitat allunyada i desconexada de la vida Universitària.

Bona part de les funcions del Consell s'han convertit en tràmits burocràtics, l'exemple més significatiu seria l'aprovació dels pressupostos. En algunes ocasions el Consell sent que les seues iniciatives no troben l'adequada receptivitat per part de les autoritats acadèmiques. Amb freqüència es donen dificultats per a assemblar la participació del Consell en processos que estan molt paupats o determinats, bé per les autoritats acadèmiques bé pels processos de participació acadèmica.

Gran part d'aquests problemes, no obstant açò, haurien de ser fàcilment superables amb cooperació i una revisió dels procediments a seguir.

- Sense renunciar a complir les funcions que li corresponen i les que ha decidit escometre per a ser veu de la societat i catalitzador de canvi, el Consell hauria d'impulsar, a més, altres accions que resulten prioritàries per a la Universitat.
- El Consell ha de prosseguir amb els seus esforços perquè la programació de les seues accions estiga integrada en terminis i temps a les accions de la Universitat per a assegurar la convergència de les seues actuacions recíproques.
- El Consell ha d'acostar-se més a la realitat de la relació societat-Universitat.
- La Universitat ha de comprendre que el Consell representa a les entitats que designen representants i que aporten la seua visió de la realitat social.

4. ENTORNO EXTERNO

L'accelerat procés de globalització que s'ha desenvolupat en les últimes dècades ha suposat la progressiva incorporació de nous actors en la dinàmica internacional, així com la construcció de marcs institucionals supranacionals que exerceixen una forta pressió sobre les accions i finalitats de l'Estat. Aquesta realitat s'ha estès amb força a les institucions universitàries doncs, en els actuals moments, estan sent sotmeses a una dura competència per a la captació de talents (estudiants i personal docent) i la captació de fonts de finançament que facen sostenible la implantació de models basats en els principis de qualitat, innovació i promoció del coneixement. Si bé, el desenvolupament de les noves tecnologies de la comunicació i de la informació sumat a la desaparició de barreres físiques que afavoreixen la mobilitat de les persones i dels recursos, han incidit favorablement a la difusió del coneixement, no hi ha dubte que aquestes transformacions s'han convertit també en un important desafiament per a totes les universitats en el món.

La importància cada vegada major de l'economia basada en el coneixement ha fet necessari l'adopció, per part de les universitats, d'un paper actiu en la generació del coneixement, mitjançant l'engegada de mecanismes que afavorisquen la promoció de la recerca, la captació de talents dedicats a la ciència i tecnologia i amb la difusió de programes de postgrau que propicien la incorporació dels seus egressats en instituts de I+D+i tant de l'àmbit públic com del privat.

El creixement econòmic i demogràfic dels països emergents, juntament amb la progressiva urbanització i millora en la qualitat de vida de la seua població ha portat un notable increment de la demanda educativa. Aquest fet s'ha convertit en un important estímul perquè molts governs emprenguen iniciatives que promoguen la captació de talents i la

implantació de models de gestió de recursos humans, més flexibles i eficients. Enfront d'aquesta realitat, els països desenvolupats (els qui s'han mantingut com els principals receptors de talents i promotors de la recerca en l'àmbit internacional) han d'enfrontar, especialment els països Europeus, el repte d'emprendre polítiques que incentiven els fluxos migratoris i el creixement demogràfic per a tractar de minorar les conseqüències negatives dels canvis previstos en l'estructura de la seua població.

Encara que els resultats mostren que la despesa en educació registrat en els països membres de la Unió Europea supera la mitjana dels països de l'OCDE i, de forma particular, de països com Japó i Estats Units. L'augment dels costos educatius serà un important factor de risc per a la sostenibilitat del sistema. En general, pot dir-se que els costos educatius estan creixent a un ritme superior dels ingressos públics corrents, per la qual cosa majoria dels països no poden mantenir aquest ritme d'inversió, especialment, en contextos de crisi econòmica i financera.

Les insuficiències pressupostàries, generades arran de la crisi econòmica i financera, han tingut un fort impacte sobre l'ensenyament superior. D'acord amb els informes elaborats per diverses agències i organitzacions europees l'evidència mostra que, en algunes universitats, s'està produint una severa retallada en l'assignació pressupostària que ha portat a la reducció de salaris del personal docent i investigador, al tancament de programes i de petits departaments universitaris. Des d'una perspectiva dels recursos humans i en un context de competència internacional, aquestes mesures estan incidint negativament sobre les condicions de contractació del personal docent i, per tant, sobre la seua capacitat per a enfrontar l'assignació de noves tasques d'acord amb les funcions que, en el marc de l'economia basada en el coneixement, han sigut assignades a les universitats.

L'equitat és un tema clau en el debat sobre les universitats, per la qual cosa molts governs estan sent pressionats per a l'adopció de polítiques que afavorisquen la igualtat d'accés a l'educació superior i la superació de les desigualtats econòmiques i socials dins de cada nació. No obstant açò, en països que ja tenen tradició en aquest camp, ja no solament es tracta de l'accés a l'educació sinó també de la implantació de mecanismes d'acompanyament que recolzen als estudiants durant tota la seua trajectòria formativa.

Els autors consultats i les publicacions dels organismes multilaterals especialitzats en la matèria educativa coincideixen a precisar una sèrie de situacions de risc que afecten a la carrera docent en l'àmbit internacional, com són: l'augment de la contractació i exercici de la professió a temps parcial; deterioració del grau de qualificació del personal; una inadequada compensació; burocratització de la professió i increment de la competència global, recolzada en els avantatges actuals de mobilitat.

El mapa de titulacions ha experimentat un important canvi, a impulsos del Procés de Convergència Europea, sotmetent a la Universitat a un procés de transformació.

Aquest procés se superposa a un altre procés en marxa de modernització i adaptació de les seues infraestructures físiques, amb el repte important respecte de l'execució de plans urbanístics per a l'ampliació de la Universitat d'Alacant i la implantació i desenvolupament del seu Parc Científic.

Sense perjudici de la seua contribució al desenvolupament científic universal, la Universitat d'Alacant està cridada a jugar un paper creixent en el desenvolupament del teixit empresarial que, cada vegada en major mesura, va a tenir com a suport el desenvolupament científic. En aquest procés la Universitat d'Alacant ha d'estar oberta a iniciatives socials que sorgeixen o poden sorgir des de fora de la Universitat.

En aquest sentit podríem extraure les conclusions següents:

- Les activitats del Consell Social han de reflectir adequadament aquestes prioritats en els seus plans d'acció.
- Juntament amb activitats de reflexió i disseny, el Consell Social hauria d'estar en condicions de fer valdre la seua capacitat d'intermediació per a impulsar accions concretes de suport a projectes particularment rellevants per a la Societat amb una perspectiva integral o global de la Comunitat Valenciana, així com canalitzar demandes socials de nous estudis o titulació.

5. ANÁLISIS DAFO

Debilitats (internes)

- Limitada dedicació dels membres del Consell
- Limitada exposició a la realitat universitària.
- La limitada durada (en molts casos) en el càrrec com a consellers dificulta, així mateix, el coneixement i implicació en la realitat de la Universitat d'Alacant.
- L'absència d'un sistema d'indicadors limita l'eficàcia del seguiment del compliment del Pla Estratègic i del Pla Operatiu de cada exercici.

Amenaces (externes)

- Visió negativa per part de la Universitat d'Alacant: Percepció no superada de greuges i ingerència de l'autonomia universitària que es tradueix en escassa receptivitat a les seues propostes.

- Poca visibilitat social del Consell, que resulta quasi invisible per a la Societat i, fins i tot en bona mesura, per al món universitari
- Conjuntura pressupostària (quadre econòmic dur, pressupostos restrictius).

Fortaleses (internes)

- Legitimitat i capacitat jurídica.
- Alt interès a potenciar la institució universitària
- Proximitat a la realitat social
- Eficient gestió dels limitats recursos econòmics i humans del Consell Social

Oportunitats (externes)

- Visibilitat i definició dels objectius estratègics de l'O.A.
- Potenciació i desenvolupament de nous projectes universitaris.
- Noves tecnologies d'informació i comunicació que permeten fer arribar a la Societat, d'una manera relativament fàcil, la realitat de l'acció del Consell.

6. VISIÓN Y OBJETIVOS

Entenent per Visió la manera en la qual el Consell Social desitja ser vist o reconegut pels seus grups d'interès es planteja la següent formulació:

El Consell Social és reconegut i valorat com un òrgan de govern de la Universitat, referent en la relació entre Universitat i societat, que explica en el seu si amb persones de prestigi i rellevància social per a impulsar la

imatge i projecció social de la Universitat, contribuint a implementar el finançament adequat en relació amb ella, així com a impulsar una gestió corporativa de responsabilitat social i rendició de comptes a la societat.

Així, podríem plantejar-nos com a principals objectius els següents:

- Enfortir el prestigi/reconeixement del Consell Social.
- Enfortir els mecanismes de cooperació amb la Universitat per a facilitar la funció de control i supervisió del Consell i l'impuls als projectes universitaris estratègics socialment rellevants.
- Impulsar el finançament universitari adequat i la gestió efectiva i eficient dels recursos universitaris.
- Impulsar la presència de la Universitat en la societat mitjançant la creació de fòrums i llocs de trobada que contribuïsquen al diàleg social i a la difusió de les activitats creatives de la Universitat.

7. EIXOS Y LÍNIES DE ACTUACIÓ

El Consell Social està concebut perquè, a través de la participació social, la Universitat tinga present la problemàtica real del seu entorn, en el qual desenvolupa la seua missió docent i investigadora. I al seu torn, perquè l'entorn socioeconòmic s'advertisca de les necessitats de la seua Universitat i de les potencialitats de desenvolupament i progrés que aquesta li ofereix.

D'aquest permanent i recíproc coneixement se cerca que derive tant l'evidència d'aportar a la Universitat els recursos precisos per al millor desenvolupament de la seua vida acadèmica i investigadora, com la canalització de la tasca universitària cap a la cerca de solucions per als

problemes de la societat, i la utilització de quants assoliments es deriven de l'activitat universitària, en benefici de tots.

En concordança amb els objectius enunciats es troben els eixos estratègics i les consegüents línies d'actuació, tractades i aprovades per la Conferència de Consells Socials de les Universitats Públiques espanyoles.

1.- El Consell Social de la Universitat d'Alacant en l'àmbit de l'aprenentatge i de l'Espai Europeu d'Educació Superior.

L'aposta per l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) planteja nombrosos reptes al sistema d'Educació Superior a Espanya, i per tant als Consells Socials. Cal assegurar l'adaptació de les noves titulacions a l'entorn de cada Universitat, i açò en un sistema coordinat i supranacional.

Línies d'actuació:

- Informar a la societat del nou plantejament dels estudis universitaris en l'Espai Europeu d'Educació Superior, amb l'objectiu d'establir unes claus en relació amb els estudis de grau, màster oficial i doctorat.
- Informar als estudiants potencials de la Universitat, estudiants de segon de batxillerat de les opcions i alternatives que ofereix la nostra Universitat.
- Difondre en els mitjans de comunicació social el desenvolupament i evolució en la nostra Universitat.
- Fomentar el desenvolupament de la innovació docent en la Universitat, mitjançant la renovació de les metodologies docents com un dels objectius fonamentals del procés de construcció de l'Espai Europeu d'Educació Superior.
- La nova configuració dels ensenyaments universitaris oficials fa necessari que el Consell Social, en exercici de la seua competència legal, realitze seguiment relatiu a la permanència dels estudiants i a la seua progressió en els estudis.

- Desenvolupar i mantenir actualitzada una base d'informació sobre l'entorn econòmic social que ajude a escometre iniciatives orientades a millorar l'adaptació permanent de l'oferta a les necessitats de l'entorn social.
- Propiciar accions que servisquen de pont entre la Universitat, les empreses i altres entitats per a aconseguir una formació adequada dels nostres alumnes en matèria de competències
- Promoure l'establiment d'indicadors que permeten mesurar el grau d'adquisició per part del titulat de les diferents competències.

2.- El Consell Social de la Universitat d'Alacant en l'àmbit de la Projecció Social de la Universitat.

El paper de les Universitats en el món actual ha patit un canvi substancial respecte al que li era propi en temps no massa llunyans. El manteniment dels actuals nivells de benestar de la nostra societat depèn que el sistema productiu incorpore massivament nou coneixement, innovació. Les Universitats es veuen, així, situades en el centre de la sostenibilitat de la nostra manera de vida, i, en conseqüència, rep de manera peremptòria noves demandes de l'entorn, que reclama dels centres universitaris una participació plena en els processos de desenvolupament econòmic i social. Els consells socials han de facilitar, amb la seua tasca d'intermediació, que les Universitats responguen amb creativitat i eficàcia a aquestes noves expectatives

El Consell Social de la Universitat d'Alacant vol afavorir la interacció permanent de la Universitat amb els diferents actors socials de l'àmbit regional i nacional, així com fomentar i contribuir al desenvolupament de les diferents expressions i manifestacions de la cultura i propiciar i enfortir les relacions de les diferents dependències universitàries amb el sector productiu, sector oficial, els seus egressats i la comunitat en general.

Línies d'actuació:

- Desenvolupar directrius orientades al foment de les relacions de la Universitat amb el seu entorn, fomentant la transferència de coneixements i l'esperit emprenedor.
- Anàlisi i Estudi de l'oferta d'ocupació universitària i la integració dels egressats de la UA.
- Anàlisi de la demanda de la Societat sobre els coneixements, habilitats i competències de l'alumnat de la UA.
- Impuls i col·laboració amb Fòrums d'Ocupació.
- Suport i impuls a les fires d'oferta educativa i investigadora.
- Foment de l'associacionisme i de les relacions amb els antics alumnes.
- Promoció i suport a seminaris, jornades i fòrums de debat que reforcen la transferència de coneixement entre la Universitat i la Societat.
- Foment i suport a la creació de Càtedres Universitat-Empresa.
- Foment de cursos de formació contínua de titulats.
- Difusió a la Societat els resultats de la I D I realitzada en la UA.
- Estudis, seguiment i anàlisi del finançament de les Universitats Públiques i, en concret, de la UA.
- Accions de difusió i promoció de la UA entre els futurs alumnes.
- Foment d'acords i convenis per a la realització i finançament de pràctiques d'alumnes de la UA en empreses.
- Captació de finançament i mecenatge per a activitats de la UA
- Elaboració de la Memòria de Responsabilitat Social del Consell Social.
- Promoure iniciatives que faciliten les polítiques de transferència i difusió dels resultats obtinguts en les recerques universitàries en resposta a la demanda social.
- Preparació de documentació que permeti aproximar la Universitat a les Pimes.

3.- El Consell Social de la Universitat d'Alacant en l'àmbit de la Gestió Universitària.

El gran desafiament dels Consells Socials és avançar en una major professionalització en la gestió, amb la finalitat d'aconseguir una major participació de l'entorn econòmic i social en el desenvolupament dels objectius de la Universitat, i d'aquesta forma aconseguir que les Universitats puguen competir amb les millors Universitats del món.

Línies d'actuació:

- Impulsar una cultura organitzativa i de gestió transparent i eficient. Correspon al Consell Social la supervisió de les activitats de caràcter econòmic de la Universitat i del rendiment dels seus serveis.
- Supervisar les activitats de caràcter econòmic, fer el seguiment del Pressupost i aprovar, a proposta del Consell de Govern, la programació i la despesa plurianual de la Universitat d'Alacant, així com l'adopció de mesures corresponents per a assegurar el compliment dels criteris amb els quals s'ha elaborat el pressupost.
- Aprovació del balanç i la memòria econòmica, el compte de resultats i la liquidació del pressupost de la Universitat d'Alacant de l'exercici anterior i els comptes anuals de les entitats que depenen d'ella, d'acord amb la normativa vigent.
- Promoure amb caràcter específic l'estudi i l'avaluació de la qualitat dels serveis universitaris de rellevància o interès social.
- Contribuir a una gestió econòmica transparent, eficient i suficient compatible amb criteris de rendibilitat social.

Aquests objectius podran dur-se a terme en sintonia i coordinació amb el Consell d'Adreça de la Universitat.

8. DELEGACIÓ DE COMPETÈNCIES I FUNCIONAMENT DE LES COMISSIONS

El Consell Social funciona en ple i en les comissions que, si és necessari, acorde constituir.

El Ple, integrat per tots els Consellers, és el màxim òrgan de deliberació i decisió del Consell Social, corresponent-li l'acompliment de totes les competències atribuïdes a aquest òrgan, sense perjudici de les delegacions que puguin establir-se.

Per a intentar respondre a les tasques que el Consell Social té encomanades per la Societat i fer més operatiu el seu funcionament, el Consell Social de la Universitat d'Alacant està constituït per tres comissions de caràcter permanent:

Comissió d'Assumptes Econòmics:

Correspondrà a la Comissió d'Assumptes Econòmics dictaminar, elaborar informes i proposar al Ple acords sobre l'activitat econòmica i financera de la Universitat, així com l'acompliment de totes aquelles funcions que el Ple li puga delegar.

Comissió d'Assumptes Acadèmics:

Correspondrà a la Comissió d'Assumptes Acadèmics entendre dels assumptes relatius a la vida acadèmica universitària, així com l'acompliment de totes aquelles funcions que el Ple li puga delegar.

Comissió de Relacions amb la Societat:

La Comissió de Relacions amb la Societat té per objecte el foment de la participació de la societat en la Universitat i de la presència d'aquesta en aquella, i dedicarà especial atenció a la col·laboració de la societat en el finançament de la Universitat, així com l'acompliment de totes aquelles funcions que el Ple li puga delegar.

Es podran constituir pel Ple quantes altres Comissions es consideren necessàries per al bon funcionament del Consell, respectant en la seua composició les proporcions plenàries. En el moment de la seua constitució el Ple especificarà si la mateixa tindrà caràcter temporal o permanent.

L'elecció dels membres de les Comissions es farà pel Ple, atenent, si escau, a les propostes dels diferents col·lectius.

Les Comissions emetran o elevaran al Ple informes, dictàmens o propostes, sense que puguin adoptar acords executius salve per delegació del Ple. La delegació expressa del Ple podrà atorgar a la Comissió que es tracte atribucions específiques o genèriques, i amb caràcter habitual, per a certes matèries, o concret, per a un assumpte determinat. En cap cas, serà objecte de delegació l'aprovació anual del pressupost, ni l'aprovació de la programació plurianual.

Les Comissions estaran presidides pel president del Consell Social o persona per ell designada, i actuarà com a Secretari de les mateixes el del Consell Social.